

בית הספר למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

דיווח כספי ובקרה בארגונים Financial Reporting and Control in Organizations

סמסטר קיץ תשפ"ב

פרטי הקבוצה

שיעור:

קבוצה	יום בשבוע	שעה	מרצה	דואר אלקטרוני	טלפון
64	יום א'	15:45-18:30	ד"ר (רו"ח) איתי שרוני	sharonyi@tauex.tau.ac.il	054-6644440
	יום ו'	11:00-13:45			

תרגיל:

קבוצה	יום בשבוע	שעה	מתרגלת	דואר אלקטרוני	טלפון
46	יום ו'	8:00-10:45	גבי רוני אלוש	ronialoush@gmail.com	052-6054852

שעת קבלה – בתיאום מראש

היקף הלימודים

4 ש"ס (שיעור) = 2 י"ס

2 ש"ס (תרגיל) – לא נכלל בשעות לתואר

ECTS = 4 = 2 י"ס – (European Credit Transfer and Accumulation System) ECTS, ערך הניקוד של הקורס במוסדות להשכלה גבוהה בעולם שהינם חלק מ"תהליך בולוניה".

תיאור הקורס

החשבונאות היא שפת העסקים, ולכן חיונית לצורך קבלת החלטות המבוססות על מידע פיננסי. מטרת הקורס היא הקניית הבנה כללית בחשבונאות פיננסית, ובפרט בהכרה, מדידה ודיווח של פעילות כלכלית. הקורס יתמקד בהכרת כללי החשבונאות המקובלים בישראל (IFRS), הכרה והבנה של ארבעת הדוחות הכספיים העיקריים (מאזן, דוח רווח והפסד, דוח על תזרימי המזומנים, דוח על השינויים בהון העצמי), והכרה ומדידה של סעיפים עיקריים בדוחות הכספיים (נכסים, התחייבויות, הוצאות, הכנסות, תזרימי מזומנים).

תפוקות למידה

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

1. לתאר את התהליך החשבונאי, לרבות הבחנה בין בסיס צבירה לבין בסיס מזומן.
2. להבין את כללי החשבונאות העיקריים ואת תהליכי התקינה והאכיפה החשבונאית.
3. לקרוא ולהכין באופן בסיסי את ארבעת הדוחות כספיים (מאזן, דוח רווח והפסד, דוח על השינויים בהון העצמי, דוח על תזרימי המזומנים).
4. להכיר את הטיפול החשבונאי (הכרה, מדידה, הצגה) בפריטי המאזן העיקריים: רכוש שוטף (מזומנים, חייבים ומלאי), רכוש קבוע, נכסים בלתי מוחשיים, התחייבויות פיננסיות, הון עצמי.
5. להכיר באופן בסיסי את יסודות הניתוח הפיננסי בעזרת שימוש ביחסים פיננסיים.

נושאים הקשורים לאתיקה בעסקים

- הפקולטה לניהול רואה חשיבות גבוהה בשילוב נושאים הקשורים לאתיקה בעסקים כחלק אינטגרלי מקורסי החובה. במהלך הקורס נדון בנושאים הבאים הקשורים באתיקה:
- סוגיות אתיות הקשורות למקצוע ראיית החשבון.
  - סוגיות אתיות הקשורות לניהול רווחים, בחירת חלופות חשבונאיות, ואומדנים בדיווח כספי.

פירוט המטלות בקורס

- הקורס מבוסס על הרצאות ופתרון תרגילים. במהלך השיעורים יתקיימו דיונים על פי רשימת הנושאים שלהלן.
- לקראת כל תרגול יש לפתור באופן עצמי את התרגילים המתייחסים לחומר הנלמד. התרגילים יפתרו במהלך שיעורי התרגול הפרונטאליים, ויתקיים דיון בחלק מנושאי הלימוד.
- ישנה חובת הגשה של לפחות 5 מתוך 6 תרגילים (תרגיל הבית יסכם את המטלות של שני שיעורים בשבוע). כל תרגיל חסר יגרור הורדה של 2 נקודות מהציון הסופי (סה"כ עד 10 נקודות הורדת ציון). הגשת התרגילים תתבצע דרך אתר הקורס באופן יחידי בהתאם להנחיות שיפורסמו באתר. במניין ההגשות תלקחנה בחשבון רק הגשות שהינן ברמה המניחה את הדעת.

הערפת הסטודנט בקורס והרכב הציון

אחוז	מטלה	הערות
100%	בחינה סופית בכתב	כמפורט בלוח הבחינות
עד 10% תוספת	בונוס על נוכחות פיזית בשיעורים	עד 10 נקודות בונוס לציון הבחינה (בכפוף להשגת ציון עובר בבחינה)
עד 10% הורדה	הורדת ניקוד בגין אי הגשת תרגילים	עד 10 נקודות הורדה מציון הבחינה (שתי נקודות לכל תרגיל חסר)

- מעבר הקורס דורש עמידה בציון של 60 לפחות בבחינה סופית.
- הבחינה הסופית תיערך עם חומר סגור, למעט שימוש במחשבון (ניתן להיעזר גם במחשבון פיננסי).
- תלמיד הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או שלא השתתף באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים (התלמיד יחויב בתשלום בגין קורס זה).
- עפ"י תקנון האוניברסיטה תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים (סעיף 5).
- סטודנטים **שיגיעו באופן פיזי לשיעורים**, יהיו זכאים לתוספת של חצי נקודה לציון הסופי לכל שיעור בו יהיו נוכחים פיזית בכיתה (סה"כ עד 5 נקודות תוספת לציון).
- קבלת הבונוס מותנית בהשגת ציון עובר בבחינה הסופית (כלומר, אם ציון הבחינה נמוך מ-60, בונוס הנוכחות לא יתווסף לציון).
- בכל מקרה, לא ניתן לקבל לקבל ציון סופי גבוה מ-100 (כולל הבונוס).

מדיניות שמירה על טווח ציונים

בפקולטה מונהגת מדיניות שמירה על טווח ציונים בקורסי התואר השני. עקרונות השיטה חלים על כל קורסי התואר השני, ומדיניות השמירה על טווח הציונים תיושם לגבי הציון הסופי בקורס זה. מידע נוסף בנושא זה מתפרסם בהרחבה באתר הפקולטה.

<https://coller.tau.ac.il/MBA-students/programs/2019-20/MBA/regulations/exams>

הערכת הקורס ע"י הסטודנטים

בסיומו של הקורס הסטודנטים ישתתפו בסקר הוראה על מנת להסיק מסקנות לטובת הסטודנטים והאוניברסיטה.

אתר הקורס

אתר האינטרנט מהווה תוספת והעשרה מעבר לנוכחות הפיזית בקורס, והוא משמש כאמצעי תקשורת וירטואלי יעיל בין כל המשתתפים בו. באתר יפורסמו הודעות שוטפות לסטודנטים, מצגות הקורס, תרגילי הבית (כולל פתרונות), בחינות לדוגמא, וחומרים נוספים הרלוונטיים לנושאים שיידונו בקורס. מומלץ להתעדכן בחומרים המופיעים באתר מדי שבוע (כתובת האתר: <http://moodle.tau.ac.il>).

קריאת חובה

ספר הקורס: אלי אמיר, **חשבונאות למקבלי החלטות: תיאוריה, תקינה, יישומים ותרגילים**. הוצאת דיונון 2016 (להלן: "אמיר").

תכנית הקורס

<u>פרק (אמיר)</u>	<u>נושא</u>
1	מבוא ומסגרת מושגית חשבונאות מהי? תפקידו של רואה חשבון, אתיקה מקצועית של רואה חשבון גופי התקינה החשבונאית הנחות היסוד של הדיווח הכספי מאפיינים איכותיים של המידע החשבונאי עקרונות חשבונאים מקובלים
2	מאזן ודוח רווח והפסד מבנה סכמתי של הדוחות, פירוט לגבי סעיפי הדוחות הכרה בהכנסה המשוואה החשבונאית הבסיסית אירועים לאחר תאריך המאזן
3-4	התהליך החשבונאי ניתוח עסקאות סוגי חשבונות (מאזניים ותוצאתיים) שיטת הרישום הכפול (פקודות יומן) בסיס צבירה לעומת בסיס מזומן חתך חשבונאי ועיקרון ההקבלה
5 17 (551-563)	רכוש שוטף מזומנים ושווי מזומנים השקעות לזמן קצר לקוחות וחייבים, חובות מסופקים ואבודים
6	מלאי נכס לעומת הוצאה שיטות לניהול מלאי (מלאי תקופתי, מלאי תמידי) שיטות למדידת מלאי (זיהוי ספציפי, FIFO, LIFO, ממוצע משוקלל)
8-9	רכוש קבוע שיטות למדידת רכוש קבוע (מודל העלות, מודל הערכה מחדש) שיטות לחישוב פחת (קו ישר, סכום ספרות השנים, יחידות הפעילות) שינוי שיטת הפחת, שינוי אומדן מכירת רכוש קבוע ירידת ערך של רכוש קבוע נדל"ן להשקעה

10	נכסים בלתי מוחשיים סוגי נכסים בלתי מוחשיים נכסים בלתי מוחשיים מזהים שנרכשו (בנפרד או במסגרת צירוף עסקים) נכסים בלתי מוחשיים מזהים בפיתוח עצמי מוניטין (עלויות מחקר ופיתוח) נכסים בלתי מוחשיים שאינם ניתנים לזיהוי נפרד (מוניטין)
11	התחייבויות פיננסיות חומר רקע – חישובי ערך נוכחי וערך עתידי הלוואות לזמן ארוך איגרות חוב לזמן ארוך
16	הון עצמי הון מניות, קרנות ועודפים סוגי מניות (מניות רגילות, מניות בכורה) הנפקת מניות הטבה רכישה עצמית של מניות חלוקת דיבידנד דוח על השינויים בהון העצמי
15	דוח על תזרימי המזומנים תזרימי המזומנים מהפעילויות השונות (שוטפת, השקעה, מימון) גישות לחישוב תזרימי המזומנים (הגישה הישירה, הגישה העקיפה) בניית הדוח על תזרימי המזומנים
18	מבוא לניתוח דוחות כספיים סוגי יחסים פיננסיים (נזילות, רווחיות, מבנה הון, יעילות תפעולית) שימוש מושכל ביחסים פיננסיים
7 13 (381-392) 14 17	סוגיות מיוחדות הפרשות והתחייבויות תלויות מסים על הכנסה דוחות כספיים מאוחדים

* התכנית הנה טנטטיבית ועשויה להשתנות במהלך הקורס.

** בכיתה ידונו גם נושאים (ובפרט דוגמאות) שאינם מופיעים במצגות (או מופיעים ככותרת בלבד). כל אלו הינם חלק בלתי נפרד מחומר הקורס.